

GEBRUIKSAANWIJZING PLASTIMO KOMPASSEN

U bent nu de gelukkige eigenaar van een Plastimo kompas. Dit instrument is het resultaat van onze meer dan 40 jaar ervaring in het ontwikkelen en vervaardigen van kompassen.

De toegepaste materialen maken dit kompas tot een uniek kwaliteitsproduct en garanderen dat u er jarenlang plezier van zult hebben.

1. Installatie

Zorg ervoor dat het kompas voldoende verwijderd blijft van voorwerpen die het magnetische veld beïnvloeden, zoals: andere kompassen, metalen brandblussers, luidsprekers, elektrische bedrading en apparatuur, metalen onderdelen van besturing, camera's gereedschap en analoge instrumenten, etc.

Verzekert u ervan dat:

De denkbeeldige lijn die de hoofdzeilstreep verbindt met het middelpunt van het kompas evenwijdig loopt met de lengteas van het schip.

Dit is geldt vooral voor kompassen die op schuine schotten zijn gemonteerd.

Voor de installatie van inbouw-, bracket-montage- en mini-ketel kompassen, dient de ondergrond voor het kompas volledig stabiel en horizontaal te zijn.

Wanneer bij het kompas een zaag- en boormal is geleverd, plaats de mal op de gewenste plaats en boor de bevestigingsgaten en indien nodig het gat voor de verlichting. Zaag het gedeelte voor de kompasbehuizing uit langs de stippellijn met een gatzaag of decoupeerzaag.

Gebruik voor het bevestigen van het kompas niet-magnetische schroeven (die niet aan een magneet blijven hangen, zoals roestvrijstalen, messing, aluminium of kunststof schroeven).

2. Deviatie

De koersafwijking (in graden) tussen het door het kompas aangegeven noorden en het magnetische noorden heet deviatie. Dit kan positief of negatief zijn.

Om deze fout zo klein mogelijk te houden dient uw kompas zo ver mogelijk verwijderd te blijven van voorwerpen die het magnetische veld beïnvloeden.

Als de deviatiefout eenmaal bekend en binnen de tolerantie is, is het kompas een perfect betrouwbaar navigatie-instrument. De deviatie kan in een zogenaamde grafische deviatietabel worden vastgelegd en worden gebruikt bij koers berekenen tijdens het navigeren. De deviatie dient elk jaar te worden gecontroleerd.

Het tekenen van een deviatie-curve

Zorg ervoor dat de compensatieschroefjes in neutrale positie staan (afhankelijk van het type kompas zullen de schroefgaatjes horizontaal of in het verlengde van de stip zitten).

Hoewel dit niet moeilijk is dient de procedure om de deviatie te bepalen zeer accuraat uitgevoerd te worden. De deviatie kan zeer nauwkeurig worden bepaald door verschillende koersen te vergelijken die worden afgelezen van uw stuurkompas en een handpeilkompas dat ver verwijderd wordt gehouden van mogelijke magnetische storing. Vaak staat u achter op uw schip het best, op voorwaarde dat dit niet een magnetische plek is. Bijvoorbeeld: indien het handpeilkompas 30° aangeeft en uw stuurkompas 34° , dan is de deviatie op een koers van 34° : -4° .

• **Stap 1: Zoek een positie die ver verwijderd is van mogelijke magnetische storing.**

Kies een rustige dag uit met vlak water. Vaar uw schip op de motor. Kies vervolgens een ver verwijderd landbaken als referentiepunt waarvan de peiling bekend is (minstens 3 mijl weg).

Peil het landbaken met het handpeilkompas en vaar langzaam in rondjes. Indien de peiling hetzelfde blijft betekent dit dat u in een gebied bent dat vrij is van enige storing. Zo niet, dan dient u de procedure te herhalen nadat u op een andere plek aan boord bent gaan staan.

• **Stap 2: Vergelijk de peilingen van het handpeilkompas en het stuurkompas.**

Vaar nu in de andere richting. Vergelijk de twee kompassen op elke koers. De verschillen die u zult waarnemen zullen nu alleen het gevolg zijn van de deviatie van het stuurkompas.

• **Stap 3: Het maken van de deviatie-curve.**

Om een goed resultaat te krijgen op alle koersen dient u de deviatie om de 30° te bepalen (Noord, 30° , 60° , Oost, 120° , etc.) en deze (zowel positief als negatief) vast te leggen in de deviatietabel.

3. Compensatie

Onze kompassen worden standaard geleverd met ingebouwde compensatie of ze kunnen vaak worden uitgebreid met een optionele compensatie.

Het compenseren van een kompas houdt in: het stellen van twee magneetjes om zodoende de horizontale stand van de roos te corrigeren voor de Noord/Zuid en Oost/West deviatie.

Het compenseren dient zeer nauwkeurig uitgevoerd te worden en bij voorkeur door een professionele kompassteller.

Het compenseren van een kompas

Gebruik een tweede kompas als referentie. Een Plastimo handpeilkompas is hiervoor het beste op voorwaarde dat deze niet beïnvloed wordt door magnetische storing. De Noord/Zuid schroefjes corrigeren de Noord/Zuid koers en de Oost/West schroefjes de Oost/West koers (zie figuur E).

- Vaar met uw schip in Noordelijke richting op uw handpeilkompas en verstel de compensatieschroefjes zó dat uw stuurkompas exact naar het Noorden wijst.

- Herhaal deze stappen voor de Oostelijke richting.

- Vaar nu naar het Zuiden en corrigeer de deviatie nu voor de helft.

- Vaar nu in Westelijke richting en corrigeer ook deze deviatie voor de helft

Op deze wijze komt u op een gemiddelde van de deviatie uit voor alle koersen.

Opmerking: Nadat u de compensatieprocedure heeft voltooid wordt aangeraden om een nieuwe deviatietabel te maken.

4. Verlichting

Onze kompassen met verlichting zijn standaard van een 12V lampje voorzien en twee gevlochten draden om storing van het magnetische veld te voorkomen.

Kompassen die voorzien zijn van 2 x 12V lampjes, kunnen ook op 24V gebruikt worden indien ze in serie worden aangesloten (zie figuur D).

5. Gebruik en aflezen

U kunt nu uw kompas gebruiken. Het kompas moet van de voorzijde worden afgelezen (zie figuren A: Aflezen van de voorzijde / B: Dubbel aflezen / C: Aflezen van de achterzijde), waarbij de zeilstreep (1) de koers van het schip aangeeft. Sommige kompassen zijn aan weerszijden van de zeilstreep voorzien van indexstrepen (2) om de koers onder verschillende hoeken te kunnen aflezen.

Houd er rekening mee dat zelfs de nabijheid van een gewone schroevendraaier kan leiden tot een aanzienlijke deviatie en dus een slechte koersindicatie.

Gebruik voor het berekenen van uw koers de volgende formule: **WK = MK + D + V**

WK: ware koers (volgens de zeekaart)

MK: magnetische koers (volgens de zeilstreep (1))

D: deviatie (zie paragraaf 2)

V: variatie (volgens de zeekaart)

6. Onderhoud

Reinig uw kompas met water en zeep. Gebruik geen oplosmiddelen van het type methanol, ethyleen en acetaat.

Gebruik een polijst- en glansmiddel om de krassen op de bol van het kompas te verminderen.

Gebruik bij de installatie van uw kompas geen kit op basis van azijnzuur (met reuk van azijn), dat uw kompas kan beschadigen.

7. Problemen

Probeer nooit zelf de kompasketel (3) te openen wanneer uw kompas de geringste anomalie vertoont, zoals de vorming van een luchtbel in de vloeistof, maar neem contact op met uw Plastimo-leverancier of rechtstreeks met onze Plastimo After Sales Service:

Industrieweg 4

2871 JE SCHOONHOVEN

Nederland

www.plastimo.com

8. Garantievoorwaarden

Onze kompassen zijn zorgvuldig gecontroleerd en hebben een garantie van 5 jaar op fabricagefouten en verborgen gebreken. Deze garantie verleent gratis reparatie of vervanging van defecte onderdelen door onze werkplaats of erkende service stations.

Locale wetgeving:

Deze garantie geeft u specifieke rechten. Wellicht hebt u andere rechten, die kunnen variëren per staat en per land. Indien deze garantie niet overeenkomt met de wetgeving van een staat of land dan zal deze garantie als zodanig veranderd beschouwd worden, dat ze overeenkomt met de lokale wetgeving.

Beperkingen:

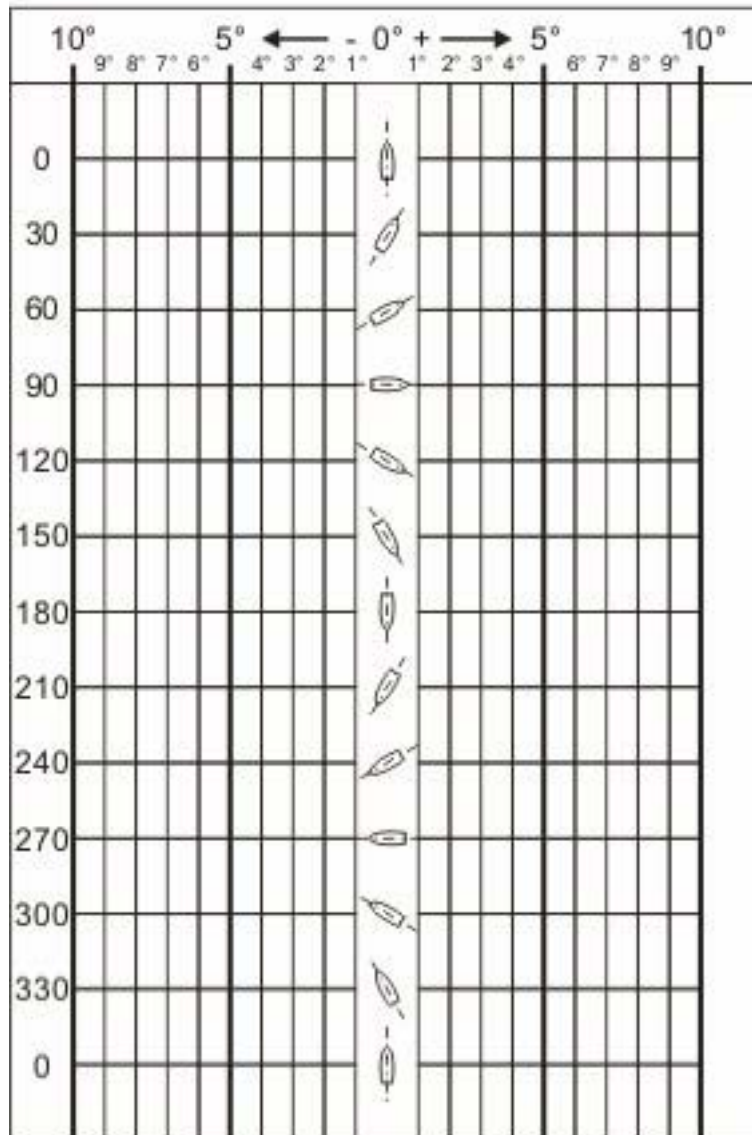
De garantie dekt het volgende echter niet:

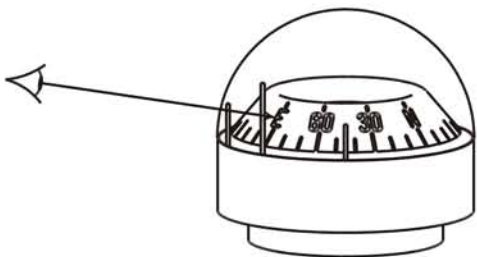
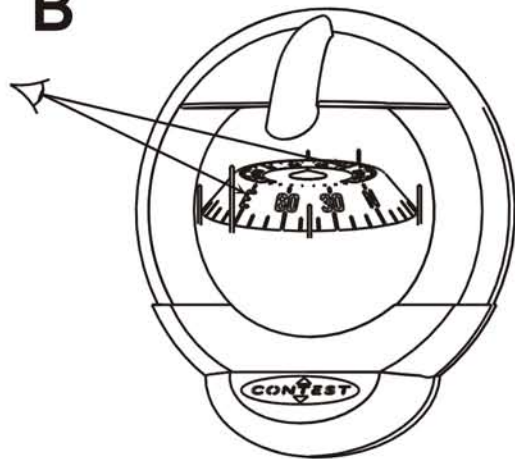
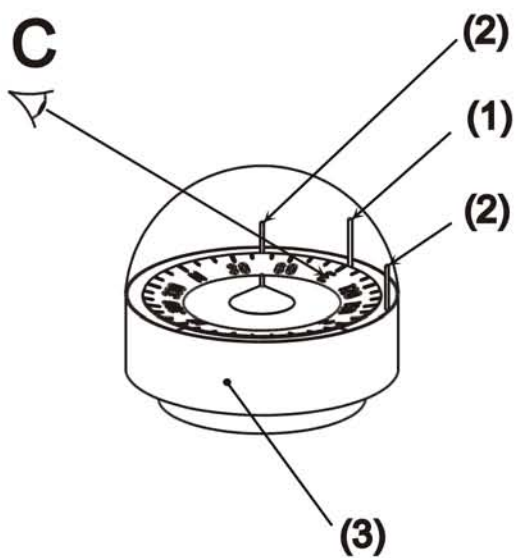
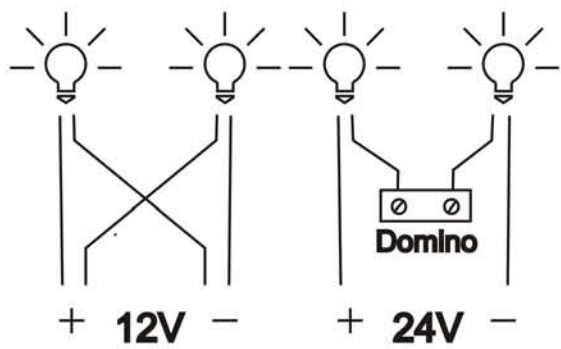
- Montage- en demontagekosten.
- Beschadiging als gevolg van onbevoegde veranderingen of reparaties, onjuiste installatie of onjuist gebruik.

Om aanspraak te maken op deze garantie, dient het product met het originele aankoopbewijs of het ingevulde garantiebewijs op kosten van de afzender aan uw Plastimo-leverancier of rechtstreeks aan onze Plastimo After Sales Service gestuurd te worden.

COURBE DE DÉVIATION

A**B****C****D****E**